

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio IV. De speciebus in commune.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

non possumus, quia non possent stare in gradu remisso, cum gradu opposito intenso. Quod ipsum sic ulterius proponitur. Quorum inchoatio poni non potest, illa nunquam possunt poni, sed posito habitu intenso, alius contrarii habitus, non potest poni inchoatio, quia inchoatio habitus contrarii, est ipse habitus in gradu remisso, quem tu dicis, stare non posse, cum habitu intenso.

RATIO secunda. Posito uno habitu intenso, non potest alius naturaliter poni æque intensus, qui sit contrarius illi, neque etiam minus intensus, seu remissus, ergo absolute nunquam poterit poni alius habitus contrarius.

RATIO tertia. Si qualitates contrariæ & pugnantes, possunt secum stare in gradu remisso, ergo & illi habitus.

RESPONDEBIS. Ponendum esse habitum alium contrarium, cum prior defierit.

CONTRA. Quia ille contrarius expelli deberet per aliquam formam, hæc autem forma non est nisi habitus oppositus, qui habitus ut probatum, non apparet qui introduci posset, cum habitus remissus, non possit stare, cum intenso opposito. *Addo* pluralitas præteritorum actuum ad nihil conducet, si cum existit actus, non est productus gradus habitus aliquis, non est autem productus gradus aliquis habitus oppositi, si intensus habitus, cum remisso stare non potest.

Denique experimur remissam in aliquo facilitatem & postea subsequi maiorem, & quidem stante intensa inclinatione in oppositum, quod ostendit, stare habitum in gradu remisso cum opposito intenso habitu.

ASSERO tertio. *Casu quo aliquis acquirat habitum virtuosum intensum, posse divinitus oppositum illi habitum virtuosum conservari.* Ratio quia ut dicitur & defenditur in materia de penitentia, potest adveniente peccato, divinitus conservari gratia, ergo poterit conservari & habitus virtuosus. Resolvitur etiam ratio huius asserti in principium negativum, quia id scilicet non implicat contradictionem. Ea quæ in oppositum objici possunt, solvuntur eo loco in dicta materia, & videri in simili possunt quæ dicta sunt de possibilitate coexistentiæ amoris & odii.

INFERES. Quod tota impossibilitas quæ est inter duos habitus oppositos, inde oriatur; quia scilicet petit unus in præsentia sua, non conservari alium. *Addit* Oviedo, quod contra communem sententiam, non difficulter defendere quis posset, non opponi oppositos formaliter habitus, etiam naturaliter; ad eum modum, quo secum stant cognitiones intensissimæ & oppositissimæ, ad oppositissimos actus voluntatis prælucentes, & qua ratione, composibiles sunt species duorum oppositorum actuum intellectus, quodque corrumpantur illi habitus, non nisi ex defectu exigentiæ diurnæ dura-

tionis, si actibus, duratio illorum non promoveatur. *Reliqua de habitibus sparsim in Theologia.*

QUÆSTIO IV.

De speciebus in communi.

TRACTATIO de speciebus, non solum in Philosophia, sed etiam in Theologia locum habet, unde in Theologia agitur de specie impressa Dei, de speciebus angelicis, &c. Hic præcipue agitur de speciebus impressis, nam de specie expressa, jam alias actum est.

DIFFICULTAS I.

An dentur & quid sint species.

ASSERO primò, *dari species.*

Adfero hinc discursum quem videre potes, etiam in prima parte, ubi de Lumine gloriæ fundatum in doctrina Aristotelis. Sensatio itemque intellectio, est quædam consonantia seu similitudo & proportio, sensus & sensibilis, intellectus & intelligibilis, qua sublata non fit sensatio. Siquidem ratio ipsius sensationis est hæc ipsa consonantia, hinc Philosophus secundò de anima textu 123. hanc dicit esse causam, propter quam excessus seu exsuperantia corrumpunt sensoria, & sensationes, quia si fortiter sensorio incidat motus, solvitur proportio, quæ erat ratio sensus. Sicut & tollitur consonantia & tonus, percussis fortiter vel nimium extensis chordis. *Manifestum est*, inquit, *Aristoteles loco citato propter quod sensibilibus exsuperantia, corrumpant sensoria; si namque fortior sit sensorio motus, solvitur ratio, hoc autem erat sensus, sicut & consonantia & tonus percussis fortiter fidibus.* In quibus verbis totam rationem sensationis in prædictam attemperationem sensibilis cum sensorio refert. Præterea non aliam ob causam sensibile positum supra sensorium non facit sensum, nisi quia tali suppositione, tollitur consonantia dictæ similitudinis, inter sensibile & sensum; quando enim visibile Es ponitur supra oculum, non fit visio, idcirco; quia ut fiat, necesse est inter oculum & colorem fieri consonantiam, seu assimilationem visus ad visibile ut sibi assimilentur secundum quod sunt in actu, hoc quidem visus, hoc verò visibile in actu, cum enim color non sit in se similis actu potentiæ visivæ, siquidem hæc est diaphana seu perspicua, ille non, fit postea talis actu, mediante aëre, vel aqua, vel aliquo simili diaphano, quod illuminatur ad præsentiam coloris, & hoc lumen, facit istam consonantiam. Quod autem dicit de lumine, dicit etiam de speciebus, quæ etiam faciunt

faciunt consonantiam potentiae & objecti. Ex hoc ulterius discursu inferebat idem in Theologia, quod Deus sine lumine gloriae videri non possit, & quod visio Dei fieri non possit, sine consonantia videntis & visi, quae fieri non potest, nisi medio lumine gloriae.

RESPONDERI potest, hunc discursum in pluribus non satisfacere. Quia imprimis videtur confundere consonantiam & proportionem in actu primo quae concedo, quod fiat per lumen vel species, & inter proportionem & consonantiam in actu secundo quae fit productione notitiae, cum tamen haec duae consonantiae, distinguere debeant. Certè enim receptio principii facientis consonantiam potentiam, non est in intellectu v.g. formalis similitudo objecti, aliàs deberet in sola passione consistere intellectio, sicut & consonantia in actu primo, stat in sola passione specierum. Deinde si distincta est consonantia in actu primo, & consonantia in actu secundo, licet verum sit, quod sine consonantia in actu secundo non possit fieri nec intellectio nec visio, cum ipsa visio & intellectio, ut supponitur, sit illa consonantia in actu secundo, intellectio autem v.g. non potest esse sine intellectu; fallum tamen erit, quod sine consonantia in actu primo, non possit fieri sensatio & intellectio, non est enim ratio, cur illam proportionem, quae provenire debet à lumine vel speciebus, se solo Deus supplere non possit. Denique quamvis sint aliqui sensus qui connaturaliter sine proportionem in actu primo, non exeant in actum secundum, id tamen non est universale, quia si tangatur ferrum ignitum, sequitur quidem laesio sensus, sed non sequitur, objectum non fuisse perceptum; fuisse autem illic improprietatem inter sensum & sensibile, vel ipsa sensus laesio ostendit. *Hinc alia*

RATIO asserti est. Quia saepe objectum est absens, & saepe improprietatum, hinc debebat dari aliud vices objecti supplens, & magis eidem proportionatum, hoc autem nihil aliud est, nisi species. Deinde ex infra dicendis, colligitur nisi ponantur species visibiles, multae experientiae salvari non poterunt, de quibus infra. Denique arguendo à definitione ad definitum, dantur qualitates loco objecti completivae potentiarum, in ordine ad agendum. Ergo dantur & species, antecedentis probatio, ex dicendis in particulari de speciebus, colligitur.

ASSERO secundò: *Species impressas esse qualitates loco objecti completivas potentiarum in ordine ad percipiendum objectum.* Potius usurpo terminum ly completivae, quam ly determinativae, quia determinatio ad actum non potest salvari, sine actuali exercitio potentiae, & ita, dum dicit Schola Thomistica, praedeterminari nos ad agendum, hoc ipso subintelligit, actum secundum potentiae praedeterminatae, debere poni,

Item dum modi dicuntur esse determinativi, exigunt etiam actuale exercitium illorum, quae determinant. Jam autem tot dantur species, quae receptae in potentiis, non hoc ipso faciunt esse potentiam in actu secundo perceptivam objecti, alias tot semper simul haberemus cogitationes, quot species, nihilque unquam recordaremur nos cogitasse, quia semper idem cogitaremur, id autem, quod in praesenti aliquis nescit, nemo recordatur, sed id quod praeteriit. Quod si possitis speciebus, non determinamur, hoc ipso ad actum secundum, potius dici debent species, completivae potentiarum, quam determinativae, quia ly completivae ex usu & acceptione, non significat hoc ipso esse potentiam in actu, quae completa dicitur, sed tantum pro sua parte, esse paratam, si caetera adsint paria. Et licet quidem dentur aliquae potentiae, quae hoc ipso, quod recipiant species, prodeant in actum secundum, qualis est visiva, auditiva &c. Quia tamen hoc universaliter non competit speciebus, & saltem divinitus impediibile est, fit ut non possint species definiri rigore loquendo, per hoc, quod determinent potentiam.

Addidi autem istas species, esse qualitates, completivas loco objecti; quia gratia v.g. est qualitas, completiva voluntatis in ordine ad agendum supernaturaliter, & tamen non est species, quia non supplet locum objecti, sed est instrumentum Dei, in ordine excedenti. Caeterum in processu discursuum, non raro à nobis usurpatur hic etiam terminus, quod species determinent, volumus enim loqui cum multis, praecipue, quia videtur potentia sine speciebus, esse quasi indifferens ad operandum, quia ergo hanc indifferenciam tollunt species, ideo etiam per nos, interdum dicuntur determinare species potentiam.

DIFFICULTAS II.

De aliis naturam concernentibus speciebus, & earum divisione.

ASSERO primò: *Speciem impressam non esse similitudinem formalem objecti.*

RATIO prima est ex recentiori Suarez. Quia scilicet ut sint species impressae similitudo formalis, id & superfluum est, & sufficit virtualis representatio. Quod ipsum probatur, quia vel ideo species impressae essent imago formalis, quia ponuntur loco objecti, & hoc non, quia non semen plantae, ponitur loco plantae, & tamen non est imago formalis plantae, vel ideo esset species impressa imago formalis, quia v.g. in intellectu ordinatur ad cognitionem, quae est imago formalis, & hoc etiam titulo non debet esse imago formalis; quia potentia, habitus, lumen

lumen supernaturale, &c. ordinatur ad cognitionem, & tamen non sunt imago formalis, vel ideo esset imago formalis species impressa, quia producit ab objecto, & hoc non, quia semen producit à planta, & tamen non est formalis similitudo plantæ.

RATIO secunda: Quia si species sunt imago formalis objecti. Ergo antequam intelligatur objectum, intelligitur; Quod ipsum probatur, antequam intelligatur objectum, datur illius species impressa. Ergo cum prior species sit impressa, quam intelligantur objecta, dabitur imago formalis objecti, nam per te species impressa, est ista imago: Ergo ulterius antequam detur intellectio, intelligitur objectum, quia intelligere non aliud est, quam habere imaginem formalem objecti, sed antequam intelligat, habet per se formalem similitudinem objecti, nempe speciem. Ergo per te, antequam intelligat, intelligit. Imò sequitur hominem cogitare de eo, de quo non cogitat, cum non cogitando, habeat similitudines formales istorum objectorum, nempe species impressas.

RATIO tertia est; quia cum in ordine ad species impressas jam paratas passivè nonnisi se habeant intellectus, sequitur, quòd respectu objectorum tunc noscendorum, ex suppositione specierum, merè se nonnisi passivè habeat intellectus, non esseque intellectiones vitales, consequenter sequetur contra Tridentinum, nos etiam in intellectione supernaturali, quæ est credere merè, nos passivè habere, cum tamè credere, sit negotium salutis, negat autem Tridentinum, quod in negotio salutis, merè passivè non habeamus.

ASSERO secundò: Species sive materiales sive spirituales non esse ejusdem conditionis cum objectis, est assertum S. Thomæ quæst. 8. de Verit. artic. 11. ad 3. *constat enim inquit, quod species lapidis, in anima est longè alius natura, à lapide in materia.*

RATIO asserti est: Quia non pauca objecta, sunt substantia, omnes autem species sunt accidentia, species etiam accidentium, licet conveniant in genere accidentis, diversæ tamen erunt naturæ; nam species parietis, non sunt accidentia talia, qualia accidentia sunt ipsius parietis v. g. Nam accidentia parietis non sunt transmissibilia per intermedium aërem, nec receptibilia in ipso met sensorio, cum tamen, hæc prædicata & alia, competant ipsis speciebus, denique species sunt inventæ, etiam ad proportionanda objecta sensibus, quæ naturæ intentio ad ponendam proportionem, nulla esset, si objecta & species, essent ejusdem conditionis.

ASSERO tertio: *Dividi speciem in impressam & expressam.* Species impressa immediatè ante est definita. Species autem expressa, ante est formalis similitudo objecti, de qua actum,

ubi de verbo mentis. Vocatur autem species impressa, ideo, quia sicut id quod imprimatur, recipitur in eo cui imprimitur, sic & species impressa in sua potentia. Altera autem vocatur expressa, quia sicut id quod exprimitur, est imago ejus, quòd exprimitur, & ita sigillum in cerâ expressum, est imago sigilli, quod imprimit, sic illa species expressa, est imago objecti, quod cognoscitur. Rursus hæc species impressa, alia est materialis, alia spiritualis. Rursus materiales species dividuntur in eas, quæ nonnisi ad materialia deserviunt, & in eas quæ ad spiritualia, priores illæ dividuntur in sensuum species, posterioris autem non aliud agnoscitur membrum, quam ipsum phantasma materiale. *Sed contra assertum primum*

DICES primo: Pater æternus in priori originis, ad producendum verbum, supponitur habere prius formalem similitudinem, quæ est quasi species impressa in mente Patris. Ergo & antequam Verbum creatum supponatur productum ab intellectu, debet præsupponi similitudo formalis.

RESPONDETUR; Disparitatem esse. Quia Filio, non redditur intelligens Pater, non enim illum producit ut intelligat, sed quia intelligit; si ergo illum ideo producit quia intelligit, supponi debet ad producendum Filium intelligens, adeoque repræsentans sibi suam essentiam &c. &c. Jam autem non ideo producit Verbum creatus intellectus, quia intelligit, sed ut intelligat ut Quo. Ergo ante productionem illius, non debet intelligi, repræsentans sibi intentionaliter objectum, adeoque nec habens formalem imaginem objecti.

DICES secundo: Species expressa, est formalis imago objecti. Ergo & species impressa.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia nisi ponatur, quòd species expressa sit similitudo formalis, non erit modus salvandi, quomodo intelligat homo, cum intellectio objecti sit formalis in intentione similitudo objecti, bene autem tota intellectio salvari poterit, etiam si negetur, speciem impressam, esse similitudinem formalem.

DICES tertio: Species appellantur imagines objecti.

RESPONDETUR. Speciem expressam esse imaginem formalem objecti, sed sufficit ut species impressa, sit similitudo causaliter & remotè, sicut glans, est causaliter arbor, & semen, est causaliter id, quod generat.

DIFFICULTAS III.

Quomodo concurrant species impressæ.

QUOD species concurrant effectivè, affirmat Suarez uterque, Arriaga, Oviedo, sed id negat Solerius & Martinon cum aliis. Denfanda sunt argumenta utriusque partis.

Pro affirmativa.

PRIMA RATIO EST, qua utitur Suarez. Quia cognitio producitur per assimilationem cum objecto, debet ergò procedere à principio assimilativo, hoc autem non est nisi species.

RESPONDETUR. Negando quod assimilationem illam objecto, effectivè, non possit producere ipsemet intellectus, licet indigeat præinformari & compleri specie. Et certè si intellectus secundum vim suam spectatus, dum concurret ad intellectionem, concurret etiam tanquam assimilativus, apparet ergo, etiam illi inesse vim assimilandi, licet in actum hunc exire non possit, sine specie, cui non est quod tribuatur vis effectiva.

SECUNDA RATIO EST, qua etiam utitur Oviedo: Species communicat cognitioni representationem, & eam non communicat in genere causæ materialis, non enim cognitionem recipit, nec in genere causæ formalis, quia cum species impressa non sit imago formalis objecti, non potest formaliter illuminare subiectum ad suas operationes, & aliunde specificare cognitiones, spectat ad objectum. Ergò nonnisi in genere causæ efficientis concurret.

RESPONDERI POTEST. Concurrere species in genere causæ formalis, eò quod recepta species in intellectu, faciat illum esse potentiam completam, ad assimilandum cognitionem objecto, cuius objecti est illa species.

INSTAT Oviedo. Potentia informata iisdem speciebus, modo producit hanc intellectionem, modo illam. Ergò hæc determinatio, est per modum principii concurrentis cum potentia.

RESPONDETUR. Ut hæc potius quam illa ponatur intellectio, determinatio pendet ab occurrentia objecti, cogitationibus injectis à bona, ut dicit Aristoteles, fortuna, & sicut posita pluralitate specierum, ut hæc potius quam illa species concurrat, etiam in principii oppositorum, refertur id in occurrentiam objectorum, ita & in præsentem. Sed id non probat concursum effectivum specierum.

TERTIA RATIO EST ex recentiori Sua-

rez. Divina essentia prout exercet munus speciei, concurret effectivè ad visionem beatam. Ergò & aliæ.

RESPONDETUR. Hanc propositionem veram esse, nonnisi ex suppositione, quòd species creatæ concurrant cum potentiis effectivè, licet Divina essentia per suam omnipotentiam concurret effectivè. Deinde specialis est ratio de essentia Divina, hæc enim non ita recipitur in intellectu creato, sicut species creatæ, hinc potiori jure, competit illi, ut concurret in genere causæ efficientis, alio modo concurrente specie creatæ.

QUARTA RATIO ex Arriaga est. Objectum quando est præsens, non concurret formaliter ad cognitionem, Ergò nec species, sed utrumque debet concurrere in genere causæ efficientis.

RESPONDERI potest, dubium esse, annon & objectum, concurret ad cognitionem, per modum causæ formalis extrinsecæ, pureque terminativæ. Deinde specialis ratio potest esse pro speciebus, quia illæ jam unitæ, possunt commodius dici, quòd compleant potentiam ad agendum.

QUINTA RATIO ejusdem. Specie existente in potentia, datur ejus concursus in genere causæ formalis, & tamen tunc non datur concursus speciei ad actum, quia tunc non sit actus: Ergo quando existit actus, alium concursum habet species, præter concursum, in genere causæ formalis.

RESPONDERENT, oppositi nullum tunc intervenire alium entitativè concursum ad actum, sed tota illius causalitas, quam habet respectu actus, est complere potentiam, ut possit illum actum elicere, hinc cum sit causa causæ, hoc est intellectus, in genere compleri, erit & causa causati, sed erit tunc concursus formaliter distinctus, ratione scilicet connotati, superadditi, ita ut species in circumstantia positionis actus dicatur concurrere in genere causæ formalis proximæ, remotè autem in circumstantia negationis actus.

EXPLICARI hic etiam concursus potest per concursum moralem: tribuit aliquis gladium furioso ad occidendum inimicum, concursus illius totus, quem facit ad occasionem, est solum traditio gladii jam transacta, nec tamen cum sit occisio, causat traditio gladii specialiter illam occisionem, sed solum, quia complevit potentiam furiosi, ad occisionem ponendum. Et licet verum sit, quòd gladius concurret ad occisionem effectivè, sed non gladius est, qui causat occisionem, nomine tradentis gladium, sed causat ipsa traditio, quæ non concurret effectivè ad occisionem illam, ita fiet & in præsentem. Quòd si dicas traditionem illam concurrere effectivè in aliquo sui, nempe

nempe in gladio, idem dici poterit, quod species concurrat effectivè in aliquo sui, nempe in potentia, quam complet.

SEXTA RATIO est ex Mastrio, disp. 4. num. 103. Certum est potentiam non esse principium completum ad eliciendum actum, aliàs posset potentia quodecunq; objectum percipere, quod est falsum. Requiritur ergò concursus objecti, qui debet poni effectivus, quia si concurreret solum disponendo vel determinando, tunc objectum vel species, haberent se ut conditio sine qua non, quod dici non potest, quia tunc à posteriori deprehenditur aliquid esse causa alijus effectus, quando in ipso effectui, peculiaris ratio aut formalitas invenitur, tali causæ attribuenda: quia talis formalitas non ponitur in ipso, nisi per talis causæ influxum, similitudo enim semper arguit causalitatem.

RESPONDETUR. Tunc à posteriori deprehenditur aliquid esse causam alijus effectus, quando in ipso effectui reperitur similitudo: Restringe: quæ non possit referri, in aliquod aliud principium, indubiè concurrens ad illum effectum, si enim ad illud indubitatum principium referri posset, ad illud erit referenda illa similitudo, ut ita, sicut entia, ita nec principia multiplicentur sine necessitate: quia autem illa similitudo ad objectum potest referri, tanquam in principium, in ipsum intellectum, hinc in illum referenda erit. Quod autem in illud principium quod est intellectus, referri possit similitudo illa, ratio est, quia cum ipse intellectus sit definitivè perceptivus objecti, quod alia phrasi exprimitur assimilativus sui actus objecto: habet enim vim producendi notitiam, quæ notitia, est imago objecti, idè illa similitudo poterit referri in intellectum: & sicut ipsa facies hominis, se ipsa non influit physice in similem pictam imaginem, licet ipsa picta imago, dicat similitudinem, ita & in præsentem.

SEPTIMA RATIO EST. Si non concurrunt species effectivè ad notitiam, omnes causæ partiales, poterunt dici conditiones sine qua non.

RESPONDETUR. Causæ evidenter partiales, non poterunt dici conditiones sine qua non, causæ tantum partiales putativæ, poterunt dici conditiones sine qua non, illa autem erit causa partialis putativa, quæ non est necessaria, cum effectus in aliud principium, totaliter, referri possit.

Pro negativa parte.

PRIMUM ARGUMENTUM EST. Species dantur ad hoc, ut determinent intellectum, hoc autem fit nonnisi in genere causæ formalis.

RESPONDETUR. Determinat pes curvus rectum ad claudicationem, & tamen concurret ad illam effectivè. Deinde negatum est supra, quod officium specierum sit, determinare, vel saltem non est hoc solum.

SECUNDUM ARGUMENTUM EST. Concursus ad cognitionem, est immanens, est vitalis. Ergò species ad illam concurrere non potest.

RESPONDETUR. Negando consequentiam, si enim habitus, Deusq; ipse, concurrere possunt ad actus vitales, cur non & species?

TERTIUM ARGUMENTUM EST. Cognitio ad amorem, non concurret effectivè, ergò nec species ad actum.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, Quia si actus produceret effectivè alium actum, hoc ipso jam esset quædam potentia, & non principium, sed principium, nihil autem verat, ut sit principium, non autem principii, ipsa species, comparata v. g. ad intellectionem.

Rationibus pro utraque parte pensatis hoc dici potest, quod spectata communiore auctoritate doctorum, possit concedi concursus effectivus. Unde attendendo ad auctoritatem, ex eo etiam posset dici, quod objectum per speciem concurrat, productivè ad notitiam, quia illa notitia, est imago objecti, & tamen ad rationem imaginis requiritur, ut producatur ab eo, cujus est imago, unde in Divinis VERBUM Divinum, repræsentat creaturas, & tamen non est imago creaturarum, quia non producitur ab illis. Spectata autem ratione, evidenter illum non probari, possetque adhuc adhiberi fundamentum negativum. Quia scilicet nullum est fundamentum, neque illa necessitas tribuendi alium concursum, præter hunc, de quo aliàs constat, qui stat in complemento potentia. Et licet quidem dentur completiva aliqua potentialium, quæ simul effectivè concurrant, quales sunt habitus supernaturales infusi, non tamen id verum est de omnibus completivis, quia præsentia objecti complet, ut hæc potius pars à DEO contradictionis noscatur, fundamentum item completur à termino, & tamen utrique huic non conceditur concursus effectivus. De habitu etiam naturali dispar est ratio, quia facilitas in ipsomet exercitio substantia actus, non posset sine tali concursu salvari, ut dictum supra, quæ ratio non militat pro præsentem. Quamvis autem Augustinus dicat, cognitionem esse partem objecti & potentia, ad hoc salvandum, sufficit dicere, quod sit partus objecti, per speciem completis potentiam, terminantisque notitiam.

QUESTIO